

CENTRAL ASIAN JOURNAL OF TRANSLATION STUDIES

№ 1(1) 2018

#1

KAZAKH ABLAIKHAN UNIVERSITY OF
INTERNATIONAL RELATIONS AND WORLD
LANGUAGES

PUBLIC FUND
"TRANSLATORS OF KAZAKHSTAN"

THE JOURNAL IS REGISTERED WITH THE MINISTRY OF INFORMATION AND COMMUNICATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

CERTIFICATE № 16822-Ж ASTANA, 2017

АБЫЛАЙ ХАН АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР ЖӘНЕ ӘЛЕМ ТІЛДЕРІ
УНИВЕРСИТЕТІ
ҚАЗАҚСТАН АУДАРМАШЫЛАРЫ ҚОРЫ

**ОРТАЛЫҚ-АЗИЯ
АУДАРМА ІСІ ЖУРНАЛЫ**

**ЦЕНТРАЛЬНО-АЗИАТСКИЙ ЖУРНАЛ
ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЯ**

**CENTRAL ASIAN JOURNAL OF
TRANSLATION STUDIES**

1(1) 2018

**ҚАНТАР-НАУРЫЗ 2018 Ж.
ЯНВАРЬ-МАРТ 2018 Г.
JANUARY-MARCH 2018**

Журнал 2018 жылдың қантар айынан шыға бастаған
Издается с января 2018 года
Published since January 2018

Жылына 4 рет шығады
Выходит 4 раза в год
Published quarterly

Алматы 2018

Editor-in-chief

S.S. Kunanbaeva

Professor, Academician of National Academy of Sciences of the Republic of
Kazakhstan

Editorial board:

Supervising editors:

A.T. Chaklikova - dr. ped.sc., prof., Kazakh Ablai Khan University of IR&WL,
Kazakhstan

B.Mizamkhan – cand. phil.sc., assoc.prof., Kazakh Ablai Khan University of
IR&WL

N.A. Aubakir - M.A. – Kazakh Ablai Khan University of IR&WL, Kazakhstan

Associate editors:

G.S. Assanova (Ph.D.), Kazakh Ablai Khan University of IR&WL, Kazakhstan

K.M. Zhampeiis (cand.phil.sc.), Kazakh Ablai Khan University of IR&WL,
Kazakhstan

A.B. Baidullaeva (Ph.D.), Kazakh Ablai Khan University of IR&WL, Kazakhstan

Sh.O. Saimkulova (M.A.), Kazakh Ablai Khan University of IR&WL, Kazakhstan

Editorial staff:

Consulting editors:

Anna Oldfield – Ph.D., South Caroline University, USA

Christopher Baker – Professor, American University of Central Asia, Kyrgyzstan

U.M. Bakhtygereeva - Full Professor, RUDN University, Russia

Kim Chang Ho – Ph.D., Professor, Pusan University of Foreign Languages, South
Korea

V.I. Karasik - Full Professor, Volgograd Technical University, Russia

Shabdiz Orang – Ph.D., Kazakh Ablai Khan University of IR&WL, Kazakhstan

Central Asian Journal of Translation Studies. ISSN

Owner: Kazakh Ablai Khan University of international relations and world
languages, Almaty, Kazakhstan

The certificate of registration of a periodic publication in the Ministry of information
and communication of the Republic of Kazakhstan №16822-Ж issued in 2017 Astana

Editorial address: 200 Muratbayev street, Almaty, 050000

www.cajts.ablaikhan.kz

МАСС-МЕДИА САЛАСЫНДАҒЫ АУДАРМА

Кыйсыкова А.Ж., Раева Э.А., Токтарбекова А.Қ.¹

¹Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті
asem.j.k@mail.ru

Аңдатпа: Масс-медиа саласындағы аударма тақырыбының өзектілігі тәуелсіз Қазақстан мемлекетінің жаһандық үдеріс жағдайында әлемдік қауымдастыққа белсенді ықпалдасуымен байланысты. Осыған байланысты әлемдік қауымдастыққа ену қоғам өмірінің аса маңызды аспектісі болып табылады. Отандық бұқаралық ақпарат құралдарын қалыптастыру және дамыту, соның ішінде, қазақстандық мазмұндағы ағылшын тіліндегі жаңалықтар шығарылымы оларды аударма тұрғысынан зерттеуді талап етеді. Масс-медиа саласында аударманы жүзеге асыру және телевизиялық ақпараттық жаңалықтар мәтіндері аудармасын үлгілеу дегеніміз түпнұсқа мәтін мен аударманы салғастыруға негізделген аударма үдерісінің кешенді үлгісін әзірлеу.

Тірек сөздер: БАҚ, жаһандық, телекоммуникация, радиоэлектроника, газеттік-ақпараттық.

Тіл біліміне кіріспе

Масс-медиа және бұқаралық коммуникация саласының қолданыс аясы күн өткен сайын қанатын кеңге жайып келеді. Сондықтан да осы саладағы орныққан тіркестер мен күнделікті қолданыстағы терминдер әрі кезеңге сай ана тілімізге өзге тілдерден еніп, тұрақтап жатқан сөздер де белгілілесек ографиялық және лингвистикалық заңдылықтарға бағынады. Себебі, қазіргі таңда кезкелген салада БАҚ-тың араласпайтын не қолданылмайтын саласы жоқ. Осыған орай, бүгінгі ақпарат ғасырында ауыз екі және тілдік қолданыс аясын түрлі лексикалық топтар мен терминологиялық бірліктер нәтижесінде еселей толықтырып отырғанда, сан миллиардтаған аудиториямен қарым-қатынастағы масс-медиа және коммуникация тілінің маңызын арта түсуі де заңдылық болып табылады.

Ақпараттар ғасырында масс-медиа және телекоммуникация саласының байланыс аясы күн өткен сайын кеңейіп келеді. Сонымен қатар, сандық телевизияның өмірімізге дендепенуі де оның қолданыс мүмкіндігін арттыруда.

Масс-медиа және коммуникация қызметі – әлем халықтарының күнделікті

бір-бірімен тілдесулері және өзара түсінісулеріне негіз қалай отырып, қазақ елінің саяси-экономикалық, әлеуметтік-мәдени және өзге де салалардағы тамаша табыстары мен жетістіктерін миллиондаған аудиторияға паш етуде. Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев алға қойған үш тілді меңгеру, яғни қазақ тілін – мемлекеттік тіл, орыс тілін – ұлтаралық қарым-қатынас тілі, ағылшын тілін қазіргі заманғы «linguafranca» – халықаралық қарым-қатынас тілі ретінде күнделікті қолданысқа енгізу бағытындағы тілдің үш тұғырлығы қағидатын орнықтыру міндеті – Қазақстанның әлемдік аренадағы саяси және экономикалық бағыттағы үдерістерге еркін кірігуіне де негіз қалауда. Әрі әлемдік аренадағы көшбасшы елдердің тәжірибелері мен жүріп өткен жолдарын саралай отырып, тың идеяларға негіз қалау да мемлекетіміздің серпінді дамуына жетелейтіні анық аксиома. Сондықтан да заман талабы мен уақыт сұранысына орай үш тілді анықтамалық сөздіктер шығару да қазіргі кезеңнің талап-тілегі екені ақиқат. Сондай сөздіктердің ішіндегі С.Қозыбаевтың анықтамалық кітабын атап айтсақ болады. С.Қозыбаев (Алматы: қазақ энциклопедиясы 2015. 631б.)

Кезең талабын бағамдай келе, сөздікті құрастырушы-автор қазақша-орысша-ағылшынша анықтамалық сөздіктің мазмұнын да жан-жақты толықтырып, кеңейткен. Кітапқа – газет, баспа, телевидение, радио терминдерімен қатар, өмірімізге соңғы жылдары енген дыбыс және бейнежазу, кинофототехника, жарнама, қоғаммен байланыс және телекоммуникация, радиоэлектроника салаларындағы терминдер тобы да енгізілген.

Анықтамалықта республика аумағына күн сайын қазақ-орыс-ағылшын тілдерінде хабар-ошар таратып жатқан 80-нен астам теле-радиокомпаниялар мен екі мыңнан астам басылымдарда жұмыс істейтін репортерлер мен мамандарға сауатты әрі мазмұнды газет материалдарының, теле-радиосюжеттер әзірлеу және халықаралық ресми-іскерлік кездесулер кезіндегі тікелей репортаждардың салиқалы-салмақты болуы да ескерілген. Сондай-ақ лауазымды және танымал тұлғалармен сұхбаттар жүргізу кезінде қолданысқа енетін сөздер мен сөз тіркестеріне де кітапты даярлау барысында айрықша көңіл аударылған. Анықтамалық сөздікті баспаға даярлау барысын- да осы бағыттағы орыс және өзге де тілдердегі тәжірибелерге сүйеніп, әлемдік үлгідегі үрдістер басшылыққа алынған. С.Қозыбаев (Алматы: қазақ энциклопедиясы 2015. 631б.)

Журналистердің күнделікті қат-қабат жұмыстарында анықтамалық сөздік әрі көмекші әрі танымдық әрі мазмұндық жағынан да бағалы еңбек болып табылады. Ақпарат тасқыны кезеңінде сөздік қорымыздағы терминдердің туыстас әрі синонимдес баламасын пайдалану және тіліміздің күнделікті қолданысына жаңадан еніп жатқан сөздерді жүйелендіру бағытында да кемшін тұстарымыз, көпшілігінде сол сөздердің этимологиялық негізіне мән бере бер- мейтін осал жерлеріміз екенін уақыт көрсетіп отыр. Соған орай, анықтамалық сөздікті құрастыру кезінде тәжірибелі мамандар мен ғалым-тілшілердің ақыл-кеңестері мен пікір-лері ескерілген. Әсіресе, Ахмет Байтұрсынов атындағы Тіл білімі

институты терминология бөлімінің танымал ғалымдары мен Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университетінің және Сүлеймен Демирель атындағы университеттің филология және педагогикалық мамандықтар факультетінің тәжірибелі оқытушы-ғалымдарының, «Advanca – инженерлік аударма» бюросының (директоры – Н.Сейдақова) ағылшын тіліндегі аударма мамандарының ұсыныс-ескертпелері назарға алынған. Осыған орай, олардың тұңғыш әрі күрделі анықтамалық сөздікті даярлау барысында материалдарды аудару, сараптама жа- сау және сын-ескертпелері мен бағалы ұсыныстарының ескеріліп, назарға алынғаны көпшілік оқырман үшін бағалы екендігі даусыз. Соның нәтижесінде кітаптың мағыналық-мазмұндық құндылығы байып, оның оқырманға түсініктілігі де арта түскен.

Көпшілік оқырман назарына алғаш рет ұсынылып отырған үш тілдегі анықтамалық сөздік отандық және алыс-жақын шетелдік ғалымдардың әр жылдарда жарық көрген терминдер мен анықтамалық сөздіктерінің және автордың жеке өзінің көп жылдық зерттеушілік еңбегінің негізінде құрастырылған. А.Төтебаева (Телевизиялық ақпараттық жаңалықтар мәтіндерінің аудармасын үлгілеу тақырыбындағы диссертация Алматы қ).

Басылымның тағы бір ерекшелігі, осы бағыттағы қолданысқа жаңадан енген сөздіктер ана тіліміздегі масс-медиа және телекоммуникация терминдер саласын одан әрі байытып, әріптестеріміздің эфирден сөйлеу және тікелей репортаждар жүргізу кезеңінде де тіл нормаларының қатаң сақталуына да қосар үлесінің молдығында. Әрі тұңғыш анықтамалық сөздікте масс-медиа және телекоммуникация саласындағы терминологиялық бірліктердің жүйеленуі және кейбір ұғымдар мен түсініктердің дәйектілігі мен мән-мағынасының барынша түсінікті болуы да назарда ұсталған. Масс-медиа және телекоммуникация саласындағы ана тіліміздегі басылымдар мен оқулық-әдістемелік және түсініктемеліктердің тым кемшіндігі де

журналист-репортерлердің күнделікті жұмыстарында үнемі қолбайлау болып келді. Сондықтан үш тілдегі бағалы еңбек осы олқылықтардың орнын толтырып, масс-медиа саласындағы маман әріптестердің күнделікті қолданысында көмекші құралы болады деген сенімдеміз.

Медиа аударма заманауи аударматанудың дербес бағыты болып табылады. Осы жаңа ғылымның пәні бұқаралық ақпарат құралдары тілінің аудармасы болып табылады.

Бұқаралық ақпарат құралдары тілі (әрі қарай – БАҚ) бұқаралық ақпарат құралдары өндіретін және тарататын мәтіндердің барлығын тұтастай қамтиды. БАҚ тілі – бұл лингвостилистикалық қасиеттер мен белгілердің қандай да бір жиынтығымен сипатталатын тұрақты тілішілік жүйе. БАҚ тілін баспасөз, радио, телевидение, Интернетке қатысты вербалды және аудио визуалды компоненттерінің қандай да бір арақатынасындағы аралас түрдегі ерекше таңбалар жүйесі ретінде арастырады. БАҚ тілінің негізгі бірлігі ретіндегі медиа мәтіннің медиальық, бұқаралық, ықпалдастық және ашықтық сияқты негізгі категорияларға сүйенетін күрделі, көпдеңгейлі жүйесі бар. Медиа мәтін төмендегідей тұрақты өлшемдер жүйесімен толықтырылады: мәтін өндіру тәсілі (авторлық-алқалық), жасалу түрі (ауызша-жазбаша), тарату арналары (баспасөз, радио, телевидение, Интернет), мәтіннің функционалды-жанрлық түрі (жаңалықтар, комментарийлер, публицистика, жарнама), медиа тақырыпқа жататындығы. Медиа мәтін дегеніміз бұқаралық ақпарат құралдары өндіретін және кең көлемді әрі көпқабатты вербалды тілдік туынды. А.Төтебаева (Телевизиялық ақпараттық жаңалықтар мәтіндерінің аудармасын үлгілеу тақырыбындағы диссертация Алматы қ).

Телевизиялық ақпараттық жаңалықтар шығарылымдары мынадай құрылымдық деңгейлерге бөлінеді: шпигель (қысқа жаңалықтар топтамасы), елдегі басты оқиғалар ; басты халықаралық оқиғалар ; спорт жаңалықтары; ауа райы болжамы. Ағылшын тіліндегі отандық

телевизиялық ақпараттық жаңалық шығарылымдарының ерекшеліктері: бірінші орынға елдегі маңызды ресми жаңалықтар шығарылады; халықаралық жаңалықтар өте қысқа түрде беріледі; тікелей эфирде өзекті мәселелер талқылау үшін сарапшылар шақырылмайды; хронометраж 30 минутты құрайды. Телевизиялық ақпараттық жаңалықтар мәтіндері вербалды емес, вербалды және медиалық бірліктерді қисындастыру арқылы сипатталатын көпшілік аудиторияға бағытталған мәтіннің бір түрі болып табылады. Телевизиялық ақпараттық жаңалықтар мәтіндері ерекшеліктерінің бірі - оның бір мезгілде үш деңгейде көрінетіндігі : мәтіндік, дыбыстық үндесуде және видео қатарда. Жаңалық мәтіндері бейтарап және дербестендірілмеген. Жаңалық мәтіндері негізінен аудиторияға елде және шетелде болып жатқан әлеуметтік мәні бар оқиғалар мен деректер туралы ақпарат беруге, шынайы құбылыстар мен олардың қасиеттері туралы хабарлауға бағытталған.

«KazakhTV» (Caspionet), «Euronews» телеарналарының жаңалық фрагменттерінің тілдік версияларына жүргізілген сараптамада өте жиі кездесетін грамматикалық трансформация және тілдік компрессия секілді аударма тәсілдері басым. «KazakhTV» телеарнасының бастапқыжәне аударма мәтіндері «Euronews» телеарнасына қарағанда мағынасы мен құрылымы бойынша сәйкес келеді. «Euronews» телеарнасының тілдік қызметі мәтіндерінің өзіндік тілдік версияларын жасауда. Сарапқа түскен ақпараттық жаңалық мәтіндерінде әртүрлі аударма тәсілдерін пайдалануды талап ететін көптеген мәдени-маркерленген сөздер, географиялық реалиялар, жалқы есімдер, дәйексөздер мен әртүрлі ақпарат көздеріне сілтемелер жиі кездеседі.

Аударма үдерісін үлгілеу қолданбалы міндеттерге байланысты және барабар аудармаға қол жеткізуде маңызды роль атқарады. Телевизиялық ақпараттық жаңалықтар мәтіндерін аудару үлгісі өзара байланысты аспектілерден тұрады : когнитивті, лингвистикалық, аудармалық және журналистік. Телевизиялық

ақпараттық жаңалықтар мәтіндерін аударудың берілген үлгісіне орай аударманы сипаттау екі тіл арасындағы баламалық байланыстар жүйесіне ғана емес, сондай-ақ аударма үдерісіндегі осы жүйені жүзеге асырудағы ерекшеліктерге де байланысты болады. Когнитивті аспект ТАЖМ құрудың айла-тәсілдерін, аялық білім, телерадиоарналардың хабар тарату саясатын қамтиды. Лингвистикалық аспект ТАЖМ жанрлық – стилистикалық ерекшеліктері мен зерттеу әдістерін қарастырады. Аудармалық аспект аударма үлгілерін, аударманың стратегиялары мен тәсілдерін қамтиды. Журналистік аспект ТАЖМ құрылымы, терминологиясы, видео қатар синхронизациясы техникаларын қарастырады. Г.С.Гривнин(Мәскеу, Ғылым, 1970)

Масс-медиа саласындағы аударманың түріне газеттік-публицистикалық аударманы кіргізсек болады. Газет-журналдар мәтінінің тілдік мағынасының құралы белгілі бір дәрежеде дайын күйдегі, кең қолданыстағы тіркестер, сөздер саналады. Газет-журналдардың мәтіні – толығымен нысаналы түрдегі когнитивтік ақпарат. Бұл тілдік құралдарының контексіне еш тәуелсіз ұғымдар түрінде сипатталады: бұл сандық мәліметтер, кісі атаулары, лауазымдары, атақ, дәрежелері, фирма, мекеме, ұйым, кәсіпорын, шаруашылық, географиялық атаулар. Г.С.Гривнин(Мәскеу, Ғылым, 1970)

Газет-журнал мәтіндерінде негізінен стилистикалық-тілдік жазба әдеби тіл нормасы қолданылады. Кейде ауызша сөйлеу тілі де қолданылады. Бұл кейіпкер сөздерін шығармаға автордың композициялық-идеялық мақсатында пайдаланылады. Сұхбаттарда да ауызекі тіл араласады. Бұл қалыпты жағдай. Оны түзетіп, әдеби өндегенмен, бірақ түрлендіріп, әсірелеп, әдеби үлгіде қайта жасау жасандылыққа апарады. Әрі кейіпкер тілін, ойын бұрмалау саналады. Аудармада осы жай ескерілуі тиіс. Сонымен бірге баспасөз материалдарында тұрақты сөз тіркестері, кәсіби сөздер, салалық терминдер, нақыл сөздер жиі кездесетіндіктен, аудармашының біліктілігі, білімділігі талап етіледі. Газет-

журнал мәтіндерінде дерек, мәліметтерді бұрмалауға, тастап кетуге болмайды. Ресми ақпараттарды аудару негізінде ондағы мәтін тұтастай сақталуы дәл жеткізілуі міндеттелінеді. Шағын хабарға аудармашы аты-жөні қойылмайды. Ол ұжымдық еңбектің нәтижесі әрі баспасөзге ортақ ақпарат саналады.

Үлкен көлемдегі танымдық, ғылыми-көпшілік, мәдени, әдеби мақала, зерттеулерде ой қайталанған жағдайда әрі оқырман талғамын ескеру негізінде, мәтінге қысқартып, ықшамдау қажеттілігі туады. Тұрақты сөздердің мағыналық байланысын, астарлы ойын аңғарып барып аудару тиімді. Газет-журнал мәтіндерінің тағы бір ойландыратын мәселесі – астарлылығы. Кейде журналистер оқырманға таныс кітаптардан, кинофильмдерден, мультфильмдерден, белгілі әндерден, дыбыс және жазба жарнамалардан дайын мәтін алып пайдаланады. Кейде ойда сақтала бермейтіндіктен, бұрмалап, өзгертіп қолданатын да жағдай кездеседі. Бұқаралық ақпараттың барлық көздерінде кең ауқымды ауызекі, контекст мүмкіндігінше пайдаланылады. Аудармашы оны қайта аударуға әрекеттенгеннен гөрі, дайын аудармасы болса, толық мәтін сипатында енгізгені дұрыс. Кейде ондай мәтін түпнұсқада өзгертіліп, автордың ыңғайына негізделсе, аудармада дұрыстығын көрсете отырып, түсінік жасай кеткен де орынды.

Газет-журналдардағы мәтіндер қысқа әрі кең, ауқымды түрде жаңа мәліметтерді жеткізуге негізделеді. Бұл мәліметтер әр алуан сипатты: қысқаша ақпараттық хабар (мақала), репортаж, тақырыптық мақалалар, хабарландырулар, сұхбаттар. Газеттік-журналдық мәтінді тарату түрінің біреуі эссе деп аталады. Мұнда ақпараттық мәтіннен гөрі сезімдік бағалау мәтіндерінің үлесі басым. Газеттік-ақпараттық мәтін – баспасөздің негізгі өзегі. Мұнда нысаналы когнитивті ақпарат басым. Ол тілдік құралдарының контексіне қатыссыз сандық деректерді, жекелеген атау, есімдерді, фирма, ұйым, мекеме аттарын жеткізеді. Аудармашы мәтін құрылымын сақтағанымен, қажетті дерек, мәліметтерді бұзбай, жүйелі жеткізуі тиіс. Газет-

журналдық мәтінде негізгі стилистикалық аяда кейбір ауызекі сөйлеу нұсқаларын қамтыған тілдік жазбаша әдеби норма айқын сипат алады. Газет-журнал мәтіндерінде айрықша жайт – журналистердің белгілі бір кинофильмдерден, мультфильмдерден, белгілі әндер мен дыбыстық және жазбалық жарнамалардан оқырмандарға кеңінен таныс жасырын және айқын тұжырымдалған тіркестік дайын сөйлемдік бөліктерді қолдануы. Бұл контексті аудармашы жете сезінуі тиіс. Дағдылы (модные) сөздерді лексикалық компенсация көмегімен аударуы тиіс.

Қорытынды

Қазіргі таңда Қазақстанда масс-медиа саласында аударма жасаумен айналысатын бірнеше компаниялар бар. Солардың бірі - «Ленешмидт Аудармашылық қызметтері» компаниясы. Елена Ленешмидт кәсіби аудармашылардың шағын штатына жетекшілік етеді және әр жеке жобаны аударады, аударма жұмысының әр кезеңін тексеріп редакциялайды. Ленешмидт Ханым «Ленешмидт аудармашылық және мультимедиалық қызметтері» компаниясын 2005 жылы негіздеді. Сол уақыттан бері компания өсуін жалғастырып, тек қана ағылшын, қазақ және орыс тілдерінде техникалық, әдеби, дәрігерлік, заң мәтіндері, (телевизия және фильмдер үшін дауысты субтитрлер) бағдарламалық құралдардың және медиа құралдардың локализациялау бөлігінің аудармалары бойынша сапалы қызметтер көрсетуде.

ҚОЛДАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

«Телевизиялық ақпараттық жаңалықтар мәтіндерінің аудармасын үлгілеу». А.Төтебаева

URL: https://www.leneshmidt.com/index_kazakh.php

«Mass media және телекоммуникация терминдерінің қазақша-орысша- ағылшынша анықтамалық сөздігі». С.Қозыбаев

URL: <http://helpiks.org/1-5468.html>

Аннотация: Актуальность перевода в сфере масс-медиа связана с активной интеграцией независимого Казахстана в мировое сообщество в происходящем глобальном процессе. В связи с этим, вхождение в мировое сообщество является очень важным аспектом общественной жизни. Формирование и развитие отечественных средств массовых информационных, в особенности выпуск англоязычных новостей казахстанского содержания требует исследования с точки зрения перевода. Осуществление перевода и моделирование текстов телевизионно-информационных новостей в сфере масс-медиа – это разработка комплексной модели переводческого процесса, основанного на сопоставлении текста оригинала и перевода.

Ключевые слова: СМИ, глобальный, телекоммуникация, радиоэлектроника, газетный-информационный.

Abstract: The urgency of the translation in the mass media sphere is connected with the active integration of independent Kazakhstan into the world community in the ongoing global process. In this regard, entering the world community is a very important aspect of public life. Formation and development of domestic mass media, especially the release of English-language news of Kazakhstani content, requires the research in terms of translation. The implementation of the translation and modeling of TV news information in the mass media is the development of an integrated model of the translation process, based on the comparison of the original text and the translation.

Keywords: mass media, global, telecommunications, radio electronics, newspaper and information.